

MEMO

Aan AB VRD
van Suzanne Roijackers / Fred Heerink
datum 21 februari 2024
onderwerp Samenhang en boodschap strategische plannen in ontwikkeling

Toelichting

Op dit moment wordt hard gewerkt aan een drietal plannen die richting geven aan de periode 2025 – 2028 voor de VRD. In deze memo wordt de samenhang van het proces en de inhoud van deze documenten toegelicht.

Strategische plannen

Op grond van de Wet Veiligheidsregio's stelt elke veiligheidsregio elke vier jaar de volgende plannen vast:

- Regionaal risicoprofiel
- Dekkingsplan voor de brandweer
- Beleidsvisie

De eerste twee plannen zijn input voor de beleidsvisie.

Bestuurlijk proces

In navolging op de bestuurstweedaagse van oktober 2023 wordt in het AB van 3 april deze memo besproken. De drie plannen worden daarna in concept ter vaststelling geagendeerd in het AB van 19 juni 2024.

Ze worden daarna ter zienswijze aangeboden aan de Drentse raden. Zij hebben tot 1 november de tijd hierop te reageren. Met de griffiers is/wordt gezocht naar moment waarop een toelichting plaatsvindt voor raadsleden op de inhoud en samenhang van de drie plannen. De volgende data zijn reeds gepland:

- AANT gemeenten: maandag 24 juni
- Zuid West Drenthe: woensdag 18 september

Regionaal risicoprofiel

In steeds meer situaties wordt een beroep op de veiligheidsregio gedaan. Dat vraagt om flexibele en veerkrachtige crisisorganisatie en een veerkrachtige samenleving. De klassieke flitsramp doet zich nog steeds voor, maar daarnaast zien we en is de verwachting dat er meer en meer sprake zal zijn van langdurige crisis met een langere (sluimerende) aanlooperperiode. Zoals Corona, de opvang van Oekraïners en de Crisisnoodopvangen ten behoeve van het COA. Goede samenwerking en voorbereiding met onze partners is noodzakelijk voor goede crisisbeheersing. Het RRP is één van de middelen om deze samenwerking te bevorderen en te bestendigen door een gedeeld beeld te schetsen van de risico's in onze regio.

Net als in het RRP uit 2020 vormen natuurbrand en griepepidemie en pandemie een van de grotere veiligheidsrisico's. Daarnaast worden de volgende ontwikkelingen in de komende jaren belangrijker voor het risicobeeld:

- Onder invloed van *klimaatverandering* worden weersomstandigheden extremer en minder voorspelbaar. Daardoor wordt een groter beroep gedaan op de flexibiliteit van de hulpverleningsorganisatie. De noodzaak tot beperking van de gevolgen zal kunnen doorwerken in ruimtelijke beslissingen;
- De *energietransitie* leidt tot de introductie van nieuwe energiebronnen en -dragers. Deze veroorzaken nieuwe risico's. Hoe groot die risico's zijn is nog niet bekend en de risicobeheersing is op dit gebied nog sterk in ontwikkeling. Ook hier zullen ruimtelijke beslissingen relevant zijn voor de gevolgbeperving;

- Als gevolg van *extramuralisatie en vergrijzing* zullen steeds meer mensen – en niet alleen ouderen – aangewezen zijn op bijzondere voorzieningen of zorg in hun eigen woning. Het Bouwbesluit stelt aan woningen lagere eisen dan aan zorggebouwen. Tijdens een crisis zullen dus steeds vaker mensen verminderd zelfredzaam zijn als het gaat om zichzelf in veiligheid brengen.
- Tot slot zal de verdergaande *digitalisering* kunnen leiden tot meer digitale verstoringen met cascade effecten op andere processen. Mogelijk met maatschappelijke ontwrichting als gevolg.

Dekkingsplan

Het nieuwe dekkingsplan is gebaseerd op de nieuwe landelijke systematiek die uitgaat van gebiedsgerichte opkomsttijden, uitgaande van CBS buurten. Het overheersende karakter van de gebouwen in een gebied bepaalt hierin de norm voor de opkomsttijd. Het dekkingsplan laat zien dat 96% van de CBS buurten een opkomsttijd heeft dat bestempeld kan worden als voldoende of goed en dat de aandachtsgebieden niet heel anders zijn dan tien jaar geleden.

Om een goede vergelijking te kunnen maken met het dekkingsplan van 2013 is ook nu een objectgerichte uitkomst gegenereerd. Hieruit blijkt dat de opkomsttijd over de hele linie is verbeterd. 96% van de gebouwen in Drenthe heeft een opkomsttijd van onder de 15 minuten.

Beleidsvisie

De VRD staat aan de voorkant van oprechte veranderingen in brandweezorg en crisisbeheersing. Dit vraagt om een doorontwikkeling van het hele product van de VRD. In de beleidsvisie wordt dit nader uitgewerkt.

Tijdens de bestuurstweedaagse in met het bestuur gesproken over een aantal thema's die een plek zouden kunnen krijgen in de beleidsvisie. Dit is doorontwikkeld en aangevuld tot onderstaand kader. Deze matrix vormt de basis om de komende periode de tekst voor de beleidsvisie op te stellen.

Thema's	Duiding	Brandweezorg	Crisisbeheersing	Bedrijfsvoering
Duurzaamheid	Zuinig omgaan met de aarde ten behoeve van toekomstige generaties	<ul style="list-style-type: none"> • Brandweer is visitekaartje van VRD • Materieel / materiaal, kennis over processen en inkoop 		<ul style="list-style-type: none"> • Gebouwen • Inkoop • Partners met wie VRD wil samenwerken
Schaarste	Gebrek aan resources	<ul style="list-style-type: none"> • Terugloop aanbod vrijwilligers • Tekorten zorgen voor kwetsbaarheid in processen 	<ul style="list-style-type: none"> • Personeel • Kennis • 	<ul style="list-style-type: none"> • Schaarste in specifieke kennis en invulking functies • Schaarste in technologie (WO III) • Schaarste in aanbod van middelen en voorzieningen (monopolisten)
Informatie- en datagestuurde werken	Handelen op basis van data en voorspellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijke doelstelling brandweer informatie-gestuurde veiligheid • Kennis op afstand 	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijke doelstelling crisisbeheersing informatie-gestuurde veiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Slimmer en sneller werken • Onderbouwde beleidskeuzes

Weerbaarheid	Gaat over weerbaarheid van de maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> • Handjes en slagkracht • Rol van de brandweer midden in de samenleving 	<ul style="list-style-type: none"> • Handelingsperspectieven in Drenthe tbv de maatschappij • In relatie tot informatie-gestuurd werken 	
bedreigingen		<ul style="list-style-type: none"> • Natuurbrand beheersing • Extreem weer • Energietransitie 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyber • Extreem weer • Top 5 risicoprofiel • 9 thema's KCR2 	<ul style="list-style-type: none"> • AI • De staat van de samenleving
Vormen van samenwerken		<ul style="list-style-type: none"> • Netwerken opbouwen en onderhouden 	<ul style="list-style-type: none"> • Stakeholders • Nieuwe partners in crises 	<ul style="list-style-type: none"> • GGD • Nieuwe partners
Veranderend vakmanschap (vakmenschschap?)	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis in primair proces van o.a. duurzaamheid en energietransitie • Landelijke ontwikkeling brandweer-onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies- en netwerkvaardigheden • Professionalisering van het vak 	<ul style="list-style-type: none"> • Andere vaardigheden • 21^e Eeuwse vaardigheden • Verouderend personeelsbestand • Onbekende functies